

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 12 kwietnia 2021 roku

Pozwem z dnia 18 listopada 2020 roku (data prezentaty), małoletnia powódka M. P. (1), urodzona w dniu (...), reprezentowana przez przedstawicielkę ustawową K. Ł., działającą przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o zasądzenie od pozwanego M. P. (2) na rzecz małoletniej powódki kwoty po 2 500 zł miesięcznie, tytułem alimentów płatnych z góry do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki K. Ł., do 10-go dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, od dnia wniesienia powództwa. Jednocześnie wniesiono o zabezpieczenie roszczenia poprzez zobowiązanie pozwanego dołożenia na rzecz małoletniej powódki kwoty po 2 450 zł miesięcznie, płatnej z góry do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniej K. Ł. do 10 – go dnia każdego miesiąca wraz z odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat. (k. 4-8)

Postanowieniem z dnia 8 grudnia 2020 roku, tut. sąd udzielił zabezpieczenia, na czas trwania postępowania, poprzez zobowiązanie pozwanego dołożenia na rzecz małoletniej powódki kwoty po 1000 (jeden tysiąc) złotych miesięcznie, tytułem alimentów płatnych z góry do rąk matki małoletniej powódki K. Ł. do 10 – go dnia każdego miesiąca, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat. (k. 107)

W odpowiedzi na pozew z dnia 2 lutego 2021 roku (data prezentaty), pozwany M. P. (2), reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, uznał powództwo do kwoty po 600 zł miesięcznie. W pozostałym zakresie wniósł o oddalenie powództwa. (k. 121-123)

Strony podtrzymały swoje stanowiska aż do daty zamknięcia rozprawy. (k. 251)

Sąd ustalił następujące fakty:

Małoletnia powódka M. P. (1), urodzona w dniu (...) w B. jest dzieckiem pochodzącym ze związku nieformalnego pozwanego M. P. (2) oraz przedstawicielki ustawowej K. Ł.. Pozwany uznał ojcostwo przed kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w B. w dniu 3 września 2014 roku. (k. 4-8, k. 10)

Rodzice małoletniej rozstali się w listopadzie 2013 roku. Od tego czasu małoletnia zamieszkuje wraz z matką, która sprawuje nad nią opiekę i dba o jej wychowanie. Ojciec utrzymuje szerokie kontakty z małoletnią. (k. 4-8, k. 185-189)

Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2018 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt V Nsm 1952/18, tut. sąd udzielił zabezpieczenia na czas trwania postępowania poprzez ustalenie, że miejscem zamieszkania małoletniej, będzie każdorazowe miejsce zamieszkania jej matki. Ustalono także kontakty ojca z małoletnią w każdy I i III weekend miesiąca oraz w tygodniu w sposób ściśle określony w treści orzeczenia. Ojciec nadto spędza czas z małoletnią w czasie ferii i w okresie wakacyjnym. Organizuje czas małoletniej w sposób atrakcyjny. Wyjeżdżają poza granice kraju lub do hoteli zlokalizowanych w Polsce. (k. 89-90, k. 185-189)

Pozwany spełnia dobrowolnie obowiązek alimentacyjny wobec małoletniej powódki przekazując na jej rzecz kwotę po 600 zł miesięcznie. Nadto ponosi koszty związane z pobytem małoletniej w czasie kiedy przebywa pod jego opieką. Kupuje jej prezenty. Zdaniem matki, kwota ta nie wystarcza na pokrycie nawet minimalnych kosztów utrzymania małoletniej. Nadto pozwany winien w większym zakresie partycypować w kosztach utrzymania małoletniej, określając jego udział na 2/3 całkowitych kosztów utrzymania małoletniej, albowiem ciężar osobistego świadczenia na rzecz małoletniej ponosi prawie wyłącznie ona. (k. 4-8, k. 95-98)

Strony pozostają w silnym konflikcie. Nie mogą dojść do porozumienia praktycznie na każdej płaszczyźnie, w tym związanej z kwestiami obowiązku alimentacyjnego. Nadto pomiędzy stronami toczy się sprawa w zakresie władzy rodzicielskiej nad małoletnią oraz ustalenia miejsca jej zamieszkania i kontaktów, a także sprawa karne.

Małoletnia powódka M. P. (1) ma 7 lat. Uczęszcza do klasy I szkoły podstawowej. Ogólnie zdrowa. Wymaga pomocy psychologa w związku z trudną sytuacją rodzinną. Koszty utrzymania małoletniej wynoszą około 2 239 miesięcznie, w tym: wyżywienie – 400 zł, udział w kosztach mieszkaniowych – 800 zł, obiady w szkole – 120 zł, odzież i obuwie – 200 zł, kosmetyki i środki czystości – 80 zł, zajęcia z języka angielskiego – 220 zł, taniec – 89 zł, psycholog – 180 zł, leki – 50 zł, zabawki i gry – 50 zł, edukacja – 50 zł. Dodatkowo ojciec dziecka ponosi na jej utrzymanie około 500 zł miesięcznie, czyli łączne koszty utrzymania małoletniej u obojga rodziców wynoszą około 2739 zł miesięcznie (k. 4-8, k. 185-189, k. 230-231)

Matka małoletniej K. Ł. ma 34 lata. Zamieszkuje wraz z małoletnią w wynajmowanym mieszkaniu. Pracownik działu marketingu. Osiąga wynagrodzenie w wysokości około 5 200 zł miesięcznie. W roku 2019 osiągnęła dochód po odliczeniach w wysokości 72 665,80 zł, co daje średniomiesięczny dochód w wysokości 6 055, 48 zł. Nie posiada prawa własności nieruchomości, samochodu, akcji ani obligacji. (k. 4-8, k. 12-18, k. 185-189, k. 230-231)

Ojciec małoletniej M. P. (2) ma 37 lat. Cierpi na astmę. Ma problemy zdrowotne z nogą. Została mu przyznana renta na czas określony, obecnie nie pobiera świadczenia. Z wykształcenia jest technikiem poligrafem. Uprzednio był zatrudniony jako brygadzysta/kierownik zmiany osiągał dochód około 4500 – 5000 zł miesięcznie. Od 2016 roku prowadzi działalność polegającą na świadczeniu usług pomocy drogowej oraz diagnostyki komputerowej samochodów. W roku 2018 wykazał stratę w wysokości 10 679,61 zł przy przychodzie 22 129,20 zł. W roku 2019 wykazał stratę w wysokości 6 551,65 zł przy przychodzie 41 556,95 zł. W 2020 roku, z uwagi na sytuację epidemiczną, osiągnął dochód w wysokości 12 324,61 zł przy przychodzie 24 029,43 zł. Obecnie żyje z oszczędności. Posiada ¼ udziału we własności lokalu mieszkalnego przy ulicy (...) w P. o pow. 30,40 m². Wartość swojego majątku określa na kwotę 140 tys złotych (k. 4-8, k. 94, k. 121-123, k. 126-130, k. 131, k. 132-136, k. 189-191, k. 249-251)

Powyższe fakty sąd ustalił na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym przede wszystkim zeznań przedstawicielki ustawowej K. Ł. (k. 185-189), pozwanego M. P. (2) (k. 189-191, k. 249-251,) a także pozostałych dokumentów znajdujących się w aktach sprawy.

Sąd oceniając zeznania matki powódki dotyczące rodzaju i zakresu potrzeb powoda dał im wiarę w zakresie, w jakim znalazły potwierdzenie w załączonej do akt sprawy dokumentacji. Sąd uznał za wiarygodne twierdzenia przedstawicielki ustawowej odnośnie jej sytuacji życiowej oraz majątkowej. Zeznania powódki w powyższym zakresie były bowiem spójne i logiczne. Jednakże nie wszystkie wskazanie w toku postępowania koszty utrzymania powódki zostały określone w sposób precyzyjny i konsekwentny, bądź nie przystawały do stopy życiowej rodziców małoletniej, a w związku z czym Sąd samodzielnie ustalił wysokość usprawiedliwionych wydatków na dziecko opierając się na zasadach doświadczenia życiowego. Zgodnie z utrwalonym poglądem ustalenia Sądu dotyczące sytuacji materialnej stron, jeżeli nie odbiega ona od standardowej, mogą zostać poczynione w oparciu o same zasady doświadczenia życiowego (podobnie: orz. SN z dnia 29 listopada 1949 roku, Wa.C. 167/49, NP 1951 r., nr 2, s. 52). Zasadę tę Sąd zastosował uzupełniająco dla określenia potrzeb i wydatków stron, a w szczególności podstawowych potrzeb życiowych, stałych opłat i innych kosztów, których wysokość można oszacować bez konieczności odwoływania się do dowodów z dokumentów, mając na względzie powszechnie wiadome, obowiązujące ceny usług i towarów.

Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego w zakresie jego aktualnych możliwości zarobkowych, w aspekcie wskazywanej nieopłacalności podjęcia pracy zarobkowej za kwotę 3000 złotych miesięcznie. Pozwany wydatkuje bowiem środki zgromadzone, lub zarobione, żyje na takim poziomie, który pozwala mu na wyjazdy wakacyjne do atrakcyjnych hoteli, w tym wyjazdy zagraniczne z dzieckiem. Dlatego trudno uznać, że nie uzyskuje aktualnie żadnych dochodów z działalności gospodarczej. Zdaniem Sądu okoliczność braku zleceń i dochodów, bez jednoczesnego poszukiwania pracy w zawodzie, podnoszona przez pozwanego, jest przyjęta jedynie na potrzeby procesu, gdyż jak sam wskazuje, na utrzymanie córki przeznaczają około 2000-2500 miesięcznie, co oznacza, że posiada takie środki.

W pozostałym zakresie Sąd oparł się na złożonych w toku postępowania dowodach z dokumentów. Uzyskane w sprawie dowody z dokumentów urzędowych ze względu na ich urzędowy charakter Sąd uznał za w pełni wiarygodne. Pochodzą one od uprawnionych organów i instytucji, wydanych w zakresie przysługujących im kompetencji. Autentyczności oraz prawdziwości zawartych w tych dokumentach treści nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Również Sąd z urzędu nie znalazł podstaw do podważenia i konieczności sprawdzania ich prawdziwości oraz faktów, które stwierdzały te dokumenty, w związku z czym mogą stanowić obiektywny i rzetelny materiał dowodowy. Sąd ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie oparł się również o przedłożone do sprawy dokumenty prywatne, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 133 § 1 k. r. o. rodzice są obowiązani do świadczeń alimentacyjnych na rzecz małoletniego dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba, że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Bezsporne jest zatem, że ojciec małoletniej powódki jest zobowiązany do świadczeń alimentacyjnych na jego rzecz. Wysokość tych świadczeń, zgodnie z art. 135 § 1 i 2 k. r. o. uzależniona jest jednak od uzasadnionych potrzeb dziecka i możliwości zarobkowych pozwanego. Zgodnie, z treścią wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 1980 roku (III CRN 107/80, LEX nr 8245), „W sprawach o alimenty sąd ma obowiązek dokładnego i wnikliwego ustalenia usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego do alimentowania oraz możliwości ich zaspokojenia przez zobowiązanych”.

Zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokojone, wyznacza treść art.96 k.r.o., według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie - odpowiednio do jego uzdolnień - do pracy dla dobra społeczeństwa. Stosownie do tej dyrektywy rodzice w zależności od swych możliwości są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych (kulturalnych), także środki wychowania (kształcenia ogólnego, zawodowego) według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku. Przy ocenie, które z potrzeb uprawnionego powinny być uznane za potrzeby usprawiedliwione, należy z jednej strony brać pod uwagę możliwości zobowiązanego, z drugiej zaś zakres i rodzaj potrzeb. Będzie to mieć wpływ na rozstrzygnięcie, w jakiej mierze możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego będą wzięte pod uwagę przy oznaczaniu zakresu obowiązku alimentacyjnego. Zawsze jednak każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Wyjście poza wymienione potrzeby należy już tylko do osobistych cech dziecka oraz od zamożności i przyjętego przez zobowiązanego modelu konsumpcji”. Powyższą tezę potwierdza także Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 stycznia 2001 roku (II CKN 40/99, LEX nr 52373), w którym stwierdza, iż wykładni art. 133§1 kro należy dokonywać w nawiązaniu do art.96 tej ustawy, który nakłada na rodziców obowiązek troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka oraz należyte przygotowanie go do pracy zawodowej.

Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

Zgodnie z utrwaloną w orzecznictwie zasadą, dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami i to zarówno wtedy, gdy żyją z nimi wspólnie, jak i wtedy, gdy żyją oddzielnie. Oznacza to, że rodzice powinni zapewnić dziecku warunki materialne odpowiadające tym, w jakich żyją sami. Nie będzie to jednak dotyczyło potrzeb będących przejawem zbytku.

Podsumowując, należy podkreślić, iż górną granicą świadczeń alimentacyjnych są zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego (art.135§1 k.r.o.), choćby nawet nie zostały w tych granicach pokryte wszystkie usprawiedliwione potrzeby uprawnionego do alimentacji (tak też wyrok SN z dnia 20.01.1972 r., III CRN 470/71, LEX nr 7052).

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, że przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki, co prawda określiła koszty utrzymania małoletniej na kwotę 3 550 zł miesięcznie. Przedstawiła zestawienie kosztów utrzymania małoletniej oraz dokumenty potwierdzające ich wydatkowanie, jednakże sąd nie wszystkie koszty wskazane w zestawieniu uznał za usprawiedliwione i racjonalne. Sąd uznał, iż część z tych kosztów została zawyżona i jest nieadekwatna do faktycznie ponoszonych. Dlatego też koszty te należało zredukować, mając na uwadze zgromadzony materiał dowodowy oraz zasady doświadczenia życiowego.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że sąd w zestawieniu kosztów utrzymania małoletniej pominął koszty nie związane bezpośrednio z codziennym życiem małoletniej i zaspokajaniem jej potrzeb jak np. koszty związane z zakupem roweru, komputera oraz koszty związane z wyposażeniem pokoju czy prezentami dla kolegów małoletniej. Nadto nie uwzględniono kosztu organizacji wycieczki małoletniej, gdyż każdy z rodziców we własnym zakresie organizuje wyjazdy z małoletnią w czasie wolnym od nauki i ponosi wydatki z tym związane. Nie uwzględniono także kosztów wizyt lekarskich, ponieważ matka małoletniej posiada pakiet medyczny, który umożliwia małoletniej dostęp do specjalistów. Sąd za zasadne uznał jednak koszty wizyt u psychologa. W toku postępowania bowiem wskazano, że u małoletniej pojawiły się problemy emocjonalne i wymaga ona udzielenia profesjonalnego wsparcia.

Odnośnie zajęć dodatkowych, sąd uznał za zasadne koszty związane z zajęciami z języka angielskiego oraz tańca. Jednakże kwotę zajęć z języka angielskiego należało odpowiednio zredukować. Zajęcia odbywają się bowiem przez 10 miesięcy w roku, a zatem miesięczny koszt w skali roku wynosi 220 zł (koszt 1325 złotych na semestr).

Odnośnie kosztów utrzymania dziecka Sąd przyjął udział małoletniej w kosztach mieszkaniowych na kwotę 800 zł. Należy zaznaczyć, że miejscem zamieszkania małoletniej jest miejsce zamieszkania jej matki, a co za tym idzie matka powinna zapewnić dziecku miejsce zamieszkania i to ją głównie obciążają koszty z tym związane. Dziecko około 10 dni w miesiącu spędza u ojca, w jego miejscu zamieszkania, w ramach realizowanych kontaktów i ojciec także jest zobowiązany do utrzymania tego miejsca w odpowiednim stanie. Tak samo koszty remontu i wyposażenia mieszkania w sposób odpowiedni do potrzeb rozwojowych dziecka powinny obciążać tego rodzica u którego dziecko aktualnie zamieszkuje.

Pozostałe koszty Sąd uznał za uzasadnione, adekwatne do potrzeb małoletniej i standardu i jej życia. Należało jedynie zredukować nieznacznie ich wysokość jak np. koszty leków, zabawek i gier czy koszty edukacji.

Na marginesie wskazać należy, że oczywiście matka małoletniej ma prawo wydatkować wskazane w zestawieniu kwoty, lecz musi liczyć się z tym, że sąd przy ustalaniu obowiązku alimentacyjnego bierze pod uwagę tylko usprawiedliwione, konieczne, niezbędne i aktualnie ponoszone koszty związane z życiem małoletniej, nie zaś wszystkie koszty jakie poniesie lub mogłaby ponieść w przyszłości matka.

Odnośnie możliwości zarobkowych rodziców małoletniej, sąd uznał iż kształtują się one na zbliżonym poziomie. Jednakże z uwagi na to, iż w chwili obecnej małoletnia zamieszkuje wraz z matką i to na niej spoczywa w przeważającej części obowiązek sprawowania opieki nad małoletnią, postanowił ustalić udział ojca w całkowitych usprawiedliwionych kosztach małoletniej na poziomie 60 %. Z racji jednak, że w ciągu miesiąca małoletnia spędza czas także u ojca w wymiarze około 10 dni i w czasie tym ojciec ponosi koszty związane z jej pobytem i utrzymaniem, sąd w całkowitych kosztach utrzymania małoletniej, uwzględnił również koszty ponoszone przez ojca w wysokości około 500 zł miesięcznie. Wobec powyższego obowiązek alimentacyjny ojca ustalony na kwotę 1 643,40 zł został pomniejszony o wydatki jakie ponosi ojciec, kiedy małoletnia przebywa u niego, co daje kwotę alimentów po 1 100 zł miesięcznie. Z jednej strony kwota ta pozwoli na zaspokojenie części potrzeb małoletniej, z drugiej zaś nie będzie stanowiła nadmiernego uszczerbku dla pozwanego, biorąc pod uwagę jego sytuację materialną i majątkową. Tym bardziej, że sam pozwany uznał powództwo do kwoty po 600 zł oraz ponosił dodatkowe koszty związane z zaspokajaniem bieżących potrzeb małoletniej. Sąd przy ustalaniu obowiązku alimentacyjnego wziął pod uwagę że pozwany nie zamierza rezygnować z prowadzonej działalności i poszukiwać stałej pracy zarobkowej. Zatem przypuszczać należy, że pozwany osiąga dochody pozwalające mu na utrzymanie nie tylko siebie, ale i małoletniej córki. Pozostałe koszty ponosić będzie przedstawicielka ustawowa, albowiem obowiązek alimentacyjny spoczywa na obydwu rodzicach

w równym stopniu. Sytuacja materialna matki małoletniej jest stabilna i pozwala na partycypowanie w kosztach utrzymania córki.

Mając powyższe rozważania na względzie, na mocy powyżej powołanych przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji.

W pozostałej części sąd oddalił powództwo. Na podstawie art. 102 kpc przejął w tym zakresie koszty postępowania na rachunek Skarbu Państwa oraz zniósł pomiędzy stronami koszty zastępstwa prawnego.

O kosztach sądowych, od których zwolniona z mocy ustawy była powódka, Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz. U. 2010 r. Nr 90 poz. 594 z późn. zm.) w zw. z art. 100 k.p.c. Od pozwanego nakazano pobrać opłatę tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (art. 16 k.p.c.)

Zgodnie z art. 333 § 1 pkt. 1 kpc Sąd z urzędu nada wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności w punkcie 1.